

**ПРЕДИЗВИКАЙ:
ВПИСВАНИЯТА!**

Рецензенти:

доц. д-р Мирослав ДИМИТРОВ

доц. д-р Николай КОЛЕВ

доц. д-р Стоян СТАВРУ

На корицата: Василий Кандински, *Нагоре* (Upward), 1929,
канава и масло, 70 x 49 см. – предна корица,
и *Цветове в триъгълника* (Bunt im dreieck), 1927,
канава и масло, 49.8 x 37.1 см. – задна корица.

© Димитър Стоянов, Стоян Ставру, Делян Недев, Румен Неков,
Атанас Додов, Деян Петров, Ася Тороманова, Атанас Блидов,
Васил Петров, Мартин Пенчев, Атанас Петров, Борислав Ганчев,
Златка Вангелова, Георг Шиков, *автори*

© Стоян Ставру, *съставител*

© Стоян Кораков, *художник на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2021

ISBN: 978-954-28-3385-7

ПРЕДИЗВИКАЙ: ВПИСВАНИЯТА!

СЪДЪРЖАНИЕ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	13

Раздел I

ВПИСВАНЕ

в СЛУЖБАТА ПО ВПИСВАНИЯ	17

§ 1. ПОГЛЕД ВЪРХУ ИСТОРИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА КЛАУЗИТЕ ЗА НЕПРЕХВЪРЛИМОСТ НА ВЕЩНИ ПРАВА И ТЯХНОТО ВПИСВАНЕ В РЕГИСТРИТЕ

<i>Димитър Стоянов</i>	19
1. Няколко уводни думи.....	19
2. Правна същност на <i>hypallagma</i> като вид вещно обезпечение	24
3. Способи за гарантиране на действието на клаузата за непрехвърлимост на благата	35
3.1. Предаване от длъжника на кредитора на документите, удостоверяващи правото на собственост върху заложеното благо	35
3.2. Вписване на <i>hypallagma</i> в поземления регистър <i>bibliotheke enkteseon</i>	43
4. Отношението на римското частно право към <i>hypallagma</i> и отмирането на института.....	52
5. Вместо заключение: Опит за равносметка относно предимствата и недостатъците на <i>hypallagma</i> като вид вещно обезпечение	58

**§ 4. ВПИСВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ
В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО СЪДЕБНА ДЕЛБА
(предизвикателство)**

<i>Стоян Ставру/Румен Неков</i>	106
1. Въпрос.....	106
2. Теза на Стоян Ставру.....	106
3. Теза на Румен Неков	113

**§ 5. ВПИСВАНЕ НА ВЪЗБРАНИ. ПРАВНИ ПРОБЛЕМИ,
СВЪРЗАНИ С ВПИСВАНЕ НА ВЪЗБРАНА ВЪРХУ ВЕЩНО
ПРАВО НА СТРОЕЖ И С УСВОЯВАНЕ НА ВЕЩНО ПРАВО
НА СТРОЕЖ, ВЪРХУ КОЕТО Е ВПИСАНА ВЪЗБРАНА**

<i>Атанас Додов</i>	118
1. Общи характеристики на ексекутивната и обезпечителната възбрана	118
2. Правни проблеми, свързани с вписване на възбрана върху ограничено вещно право на строеж	122
2.1. Обща постановка на въпроса	122
2.2. Преглед на съдебната практика	123
2.3. Лично становище	126
3. Налагане на възбрана върху част от ограничено право на строеж	144
4. Правни последици от усвояването на право на строеж, поставено под възбрана	145

**§ 6. ВПИСВАНЕ НА ВСТЪПВАНЕ ВЪВ ВЗЕМАНЕ,
ОБЕЗПЕЧЕНО С ИПОТЕКА**

<i>Деян В. Петров</i>	153
1. Въведение	153
2. Различните становища	154
3. Встъпване във вземането като суброгация	159

§ 4. ВПИСВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО СЪДЕБНА ДЕЛБА (предизвикателство)

Стоян Ставру/Румен Неков

§ 4

РАЗДЕЛ I

Съгласно чл. 112, б. „а“ ЗС на вписване подлежат всички актове, с които се прехвърля правото на собственост или се учредява, прехвърля, изменя или прекратява друго вещно право върху недвижими имоти, както и актове, с които се признават такива права.

Съгласно чл. 112, б. „з“ ЗС на вписване подлежат влезлите в законна сила съдебни решения, които заместват актовете по буква „а“, както и решенията, с които се констатира съществуването на подлежащи на вписване актове по предходните букви.

Съгласно чл. 114, б. „в“ ЗС на вписване подлежат исковите молби за постановяване на съдебни решения по чл. 112, б. „з“ ЗС.

1. Въпрос:

Подлежи ли на вписване съдебното решение за извършване на делба чрез изнасяне на неподеляем имот на публична продажба и какви са естеството и правните последици на публичната продажба след това решение?

2. Теза на Стоян Ставру

2.1. На вписване подлежат исковите молби за делба¹ на недвижим имот, като основанийето за това е чл. 114, б. „в“ ЗС. На отбелязване (чл. 115, ал. 1 ЗС), съответно – на вписване, ако исковата молба не е била вписана (чл. 112, б. „з“ ЗС), подлежи:

¹ Вж. т. 3 на Тълкувателно решение № 3/19.07.2010 г. по т.д. № 3/2009 г. на ВКС, както и например Определение № 524/19.11.2008 г. по ч.гр.д. № 1714/2008 г. на ВКС, I г.о.

а) съдебното решение по **допускане** на делбата (чл. 344, ал. 1 ГПК), което решава въпросите между кои лица и за кои имоти ще се извърши тя, както и каква е частта на всеки сънаследник. Това решение попада в обхвата на чл. 112, б. „з“ ЗС, тъй като замества акт, с който *се признават вещни права* върху недвижим имот: решението признава правата на съсобствениците върху общата вещ и определя техния обем, изразен в идеални части.²

б) съдебното решение по **извършване** на делбата, с което се одобрява окончателен разделителен протокол (чл. 350 ГПК) или с което неподеляемото жилище се възлага на един от съсобствениците (чл. 349 ГПК). И двете решения произвеждат вещнопрехвърлителен ефект между съсобствениците, като прекратяват съществуващата между тях съсобственост:

- решението по чл. 350 ГПК, с което се одобрява окончателен разделителен протокол, трансформира идеалните части на съсобствениците в изключителна собственост върху самостоятелни вещи, съществували до този момент като реални части на общата вещ;
- решението по чл. 349 ГПК, с което неподеляемото жилище се възлага на един от съсобствениците, съсредоточава собствеността върху неподеляемото жилище, като го възлага в полза на един от съсобствениците, а дяловете на останалите се уравняват с пари.

Поради това и за двете решения е безспорно, че подлежат на отбелязване на основание чл. 115, ал. 1 ЗС във връзка с чл. 114, б. „в“ ЗС, съответно – на вписване на основание чл. 112, б. „з“ ЗС. Става въпрос за съдебни решения, с които *се прехвърля право на собственост* върху идеални части от недвижим имот.

По-различно е положението при третата разновидност на съдебното решение по извършване на делбата: решението, с което неподеляем имот *се изнася на публична продан* (чл. 348 ГПК). Това решение не произвежда вещноправно действие, а единствено констатира, че имотът е неподеляем и никой от съсобствени-

² Вж. например Определение № 169/13.04.2009 г. по ч.гр.д. № 36/2009 г. на ВКС, II г.о.

ците не разполага с някаква привилегия или с потестативно право да получи целия имот при уравниване на дяловете на останалите съсобственици. Решението за изнасяне на имота на публична продан не извършва делба, тъй като не прекратява съсобствеността чрез съсредоточаване на притежанието в полза на всеки един или на част от съсобствениците.

2.2. Моята теза е, че не всяко съдебно решение за извършване на делба прекратява съсобствеността (решението по чл. 348 ГПК) и не всяко прекратяване на съсобствеността е делба (публичната продан след решението по чл. 348 ГПК). В случаите, в които делбеното производство завършва с *решение за изнасяне на неподеления имот* на публична продан, всъщност липсва делба. Налице е реализирано съдебно производство за *делба без делба* в материалноправния смисъл на думата. Приемам, че делба в материалноправния смисъл на думата е налице тогава, когато съсобствеността е ликвидирана чрез нейното разпределяне (решение по чл. 350 ГПК) или съсредоточаване (решение по чл. 349 ГПК) в патримониума на някой от съделителите. В случаите на завършване на производството по съдебна делба с решение за изнасяне на неподеления имот на публична продан (решение по чл. 348 ГПК) няма извършена делба, а такава няма да бъде извършена и чрез провеждането на публичната продан (в изпълнение на решението по чл. 348 ГПК). Последващото производство по осребряване на неподеления съсобствен имот не просто не е част от втората фаза на делбата (съдебното производство за делба по глава 29 на ГПК вече е приключило), но и въобще не е форма на делба в материалноправния смисъл на това понятие (неподеленият имотът се осребрява, а не се дели).

Съдебното решение за изнасяне на неподеления имот на публична продан (решение по чл. 348 ГПК), без да прекратява *потестативното право на делба*, което се оказва, че не може да бъде упражнено поради неподелеността на вещта,

! води до *възникването на ново право* в полза на всеки един от съсобствениците: *право на вземане* за определена сума

от паричната равностойност, която ще бъде получена при осребряването на общата вещ.

Правото на делба (чл. 34 ЗС) продължава да съществува, докато съществува и съсобствеността върху вещта, но не може да бъде упражнено по съдебен ред. За да удовлетвори вземането си за съответната част от стойността на общата вещ, всеки съсобственик (подобно на всеки кредитор) има правото да иска извършването на публична продан.³ Възникването на вземането на съсобствениците за получаване на съответна част от стойността на общата вещ настъпва независимо от съсобствеността, която се запазва (заедно с правото на делба – съсобствениците могат да сключат договор за доброволна делба) до придобиването на цялата вещ от купувача по публичната продан. Това придобиване обаче е резултат на възникналото с приключването на публичната продан продажбено правоотношение, а не ефект от упражнено потестативно право на делба.⁴

Производството по **публична продан** има за *цел*

- не да извърши подялба на съсобствен имот, реализирайки потестативно право на делба на всеки от съделителите,
- а да осребри имота, като превърне идеалните части от вещта в съразмерни вземания за определена парична сума.

Публичната продан е „потестативен“ аналог на договора за покупко-продажба на съсобствена вещ, при който съсобствениците са праводатели, а трето лице е правоприемник. Не представлява публична продан предлагането на по-висока цена от *един*

³ Това е и причината за провеждането на публична продан да се изисква изваждането на изпълнителен лист въз основа на решението по чл. 349 ГПК. Вж. Определение № 58/14.02.2011 г. по ч.гр.д. № 45/2011 г. на ВКС, II г.о.

⁴ В този смисъл смятам за неточен съдържащият се в Тълкувателно решение № 151/09.03.1986 г. по гр.д. № 43/1985 г. на ВС, ОСГК, извод, че „когато делбата се извършва чрез изнасяне на неподелеям недвижим имот на публична продан, тя приключва след осъществяване на проданта. Дотогава съсобствеността продължава да съществува“. Обстоятелството, че до извършването на проданта съществува съсобственост, не означава, че чрез проданта се осъществява делба: проданта води до прекратяване на съсобствеността (тъй като едно лице придобива цялата вещ), но не всяко прекратяване на съсобствеността е делба (между съсобственици).

от съсобствениците в хипотезата на чл. 349, ал. 2, изр. 2 ГПК. В този случай чрез наличието на няколко предложения за цена (без те да са „наддавателни“) се разрешава конкуренция между няколко съсобственици за възлагане на едно неподеляемо жилище. Безспорно е обаче, че именно в тази си част производството по съдебна делба се доближава в най-голяма степен до механизма на публичната продан като инкорпориран в производството за съдебна делба инструмент за ликвидирание на съсобствеността.

Според мен много по-трудна за провеждане е аналогия между публичната продан и договора за делба, при който правоприемството възниква между самите съсобственици. Дори и в случаите, когато в публичната продан като купувач участва някой от съсобствениците, той придобива идеалните части именно в *качеството си на купувач*, а не на съделител.⁵ За разлика от възлагането по чл. 349 ГПК, където правоимащият основава своето материалноправно придобиване на качеството си на съсобственик на вещта, то при публичната продан правоприемникът действа в качеството си на купувач, а от качеството му на съсобственик следва процесуална по естеството си привилегия (ако това изобщо е някаква привилегия извън функцията на прихващането) да не заплати такава част от продажната цена, която отговаря на неговия дял в съсобствеността.

Именно защото публичната продан след съдебното решение по чл. 349 ГПК нито е част от производството по съдебна делба (глава 29 на ГПК), нито е форма на делба в материалноправния смисъл на думата (чл. 34 ЗС), тя следва да се подчинява на общия режим на публичната продан по чл. 486 и сл. ГПК, освен ако със специални правни норми не са въведени отклонения от този режим. Разбира се, следва да бъде съобразен *особеният източник* на вземанията на съделителите, получени в резултат от невъзможността за съдебно упражняване на потестативното им право на делба и възникналото във връзка с това вземане в полза

⁵ Включително в случаите, когато няколко съсобственици участват като наддавачи в публичната продан. Вж. също мотивите по т. 7 на Тълкувателно решение № 1/19.05.2004 г. по гр.д. № 1/2004 г. на ВКС, ОСГК.

на всеки един от тях за паричната равностойност на неговия дял в съсобствеността след осребряването на общата вещ. Подобно на положението им едновременно на ищци и ответници в производството по съдебна делба, съсобствениците са *едновременно вискатели и длъжници* в рамките на производството по публична продан след решение по чл. 349 ГПК. Това води до съответно приложение⁶ на част от правилата на изпълнителното производство, но като цяло публичната продан „след решение по чл. 349 ГПК“ не се различава както по своя ход, така и по своя ефект от публичната продан „по правило“⁷.

Извън особеностите, свързани с едновременното качество на вискател и длъжник на съсобствениците, производството по публична продан следва да протича при условията и да има ефекта на публичната продан като част от изпълнителното производство. Включително извършването на публична продан на имота от съдебния изпълнител по реда на ГПК ще води до погасяване на всички ипотeki върху този имот, както и на всички вещни права, учредени след първата ипотека (чл. 175, ал. 1 ЗЗД). Тъй като производството е иницирано с оглед удовлетворяването на вземания на съсобствениците (възникнали с решението по чл. 349 ГПК), наред с тях следва да бъдат конституирани като вискатели по право и ипотекарните кредитори. Публичната продан след решение по чл. 349 ГПК ще води до „изчистване“ на имота от съществуващите върху него ипотeki (върху цялата обща вещ или върху идеална част от нея) и други ограничени вещни права (вписани след първата ипотека), а отношенията с третите лица (например титуляри на ограничени вещни права) ще се уреждат на базата на правилата за евикция или приложимите за тях законови разпоредби.

⁶ Като например отпадане на необходимостта от връчване на покани за доброволно изпълнение. Вж. Определение № 58/14.02.2011 г. по ч.гр.д. № 45/2011 г. на ВКС, II г.о.

⁷ В обратния смисъл: че публичната продан след решение по чл. 349 ГПК се извършва съобразно правилата за публична продан на недвижим имот при принудително изпълнение (чл. 483–501 ГПК), но „това в никакъв случай не означава, че се намираме пред изпълнителен процес“, вж. Решение № 450/19.12.2012 г. по гр.д. № 970/2012 г. на ОС – София, г.о., II въз. с-в.

Действително, в някои случаи, това би могло да въздейства „демотивиращо“ върху съделителите, тъй като може да се окаже, че те нямат *интерес* от това да проведат публичната продан след решение по чл. 349 ГПК – предвид участието на други кредитори спрямо осребрената стойност на вещта. Интересът на съсобствениците да съберат вземането си за съответна част от паричната равностойност на вещта обаче не може да се ползва с предимство пред правото на предпочитително удовлетворение на ипотекарния кредитор, а и запазването на ипотеката след публична продан след решение по чл. 349 ГПК следва да се допуска само със съгласие на ипотекарния кредитор (чл. 175, ал. 2 ЗЗД). От друга страна, възможността за присъединяването на други кредитори на съсобствениците би представлявало конкретизация на принципа на чл. 133 ЗЗД и особена форма на процесуална икономия при удовлетворяването на техните вземания: именно производството по осребряване на имуществен актив на длъжника съсобственик е моментът, в който неговите кредитори в най-голяма степен биха могли да получат ефективна защита на изискуемите и ликвидните си вземания.

2.3. Крайният извод е, че съдебното решение по чл. 349 ГПК не попада в никоя от хипотезите на чл. 112, б. „з“ ЗС и на чл. 115, ал. 1 ЗС: то не прехвърля вещни права върху недвижим имот, а единствено създава нови вземания за съсобствениците и като такава *не подлежи нито на вписване, нито на отбелязване*. Не е налице и основание за извършване на заличаване на вписването на исковата молба за делба, тъй като такава се предвижда единствено за актовете, с които се прекратява съдебното производство⁸. Съдебното решение по чл. 349 ГПК не обезсилва успешно проведената първа фаза на делбата и извършеното отбелязване на решението по допускането на делбата (чл. 344, ал. 1 ГПК). То има и известен преобразуващ ефект, тъй като води до възникването

⁸ Съгласно чл. 13 от Правилника за вписванията, заличаването на вписването на искова молба става, като в партидната книга се отбележи съдебният акт, с който се постановява заличаването или с който се прекратява производството по образуването дело.

на вземания в полза на всеки един от съделителите, въз основа на които те могат да инициират публична продан на имота.

Делбеното производство, завършващо с решение по чл. 349 ГПК, не е просто „установителна съдебна делба“ (решение по чл. 344, ал. 1 ГПК), но и инструмент за създаване на облигационно-правна алтернатива (вземане за идеална част) на една вещно-правна възможност (право на делба). При липсата на изрична разпоредба, която да предвижда отбелязване на решението по чл. 349 ГПК, това не следва да бъде извършвано, тъй като това съдебно решение няма вещноправни последици – такива ще настъпят едва с влизането в сила на постановлението за възлагане, което подлежи на самостоятелно вписване. Единственото вписване по делбено производство, завършило с решение за изнасяне на имота на публична продан, е вписването на решението по допускане на делбата⁹. Всеки, който е заинтересован от хода и изхода на втората фаза на делбеното производство, която е завършила без делба в материалноправния смисъл на думата, може да направи тази справка по делото.

Определящо за разрешаването на евентуална конкуренция между приобретатели след извършването на публичната продан е вписването на постановлението за възлагане по чл. 496 ГПК. Вписването на исковата молба за делба обаче не „пази ред“ за вписването на постановлението за възлагане, тъй като става въпрос за две различни и самостоятелни, макар свързани и протичащи последователно във времето производства.

3. Теза на Румен Неков

3.1. Според мен може да се поддържа и **друга теза** – публичната продан по чл. 348 ГПК не съставлява същинско производство по принудително изпълнение поради обстоятелството, че се осъществява едно потестативно право (правото на делба по чл. 34 ЗС). В този смисъл публичната продан по-скоро е един **процесуа-**

⁹ В тази предварителна част съдебната делба е „успешна“. Тя обаче не ликвидира, а единствено констатира съсобствеността.

лен акт от втората фаза на съдебната делба, който е насочен към осъществяване на правото на делба и се извършва от съдебния изпълнител по правилата на чл. 483 и сл. ГПК¹⁰, доколкото съдът не разполага с подобно процесуално правомощие, освен в хипотезата на провеждано между съделителите претенденти тайно наддаване по чл. 349, ал. 2 ГПК във вр. с т. 7 от Тълкувателно решение № 1/19.05.2004 г. по гр.д. № 1/2004 г. на ОСГК на ВКС.

Определената от съда стойност има относително значение с оглед начисляването на държавна такса за производството по делбата. Съдебният изпълнител не е длъжен да се съобрази с нея¹¹. В мотивите към т. 2 от цитирания по-горе тълкувателен акт Върховният съд изрично отбелязва, че *когато делбата се извършва чрез изнасяне на неподеляем недвижим имот на публична продан, тя приключва след осъществяване на проданта* – дотогава съсобствеността продължава да съществува. Ако публичната продан е просто едно средство за извършване на делбата, то *производството пред изпълнителния орган, който я ръководи, би следвало да е част от втората ѝ фаза*. Правопрекратавяващият съсобствеността юридически факт е свързан със стабилизирането на последния акт от фазата на публичната продан, която започва с описа на вещта и завършва с влизане в сила на постановлението за възлагане¹².

В Определение № 58/14.02.2011 г. по ч.гр.д. № 45/2011 г. на ВКС, II г.о. се застъпва разбирането, че макар и публичната продан при делбата да не е истински изпълнителен процес, за нея се прилагат общите правила за принудителното изпълнение, с тази разлика, че в това производство няма нито длъжник, нито креди-

¹⁰ Вж. Решение № 3208/20.12.1957 г. по гр.д. № 6672/1957 г. на ВС, IV г.о., както и Тълкувателно решение № 151/09.03.1986 г. по гр.д. № 43/1985 г. на ВС, ОСГК.

¹¹ Вж. напр. Определение № 507/20.12.2010 г. по ч.гр.д. № 473/2010 г. на ВКС, II г.о.; Решение № 209/22.03.1994 г. по гр.д. № 67/1994 г. на ВС, I г.о.; Решение № 3208/20.12.1957 г. по гр.д. № 6672/1957 г. на ВС, IV г.о.; Решение № 1197/21.11.2008 г. по гр.д. № 4631/2007 г. на ВКС, II г.о.

¹² Така за елементите от фактическия състав на проданта вж. Решение № 47/20.04.2015 г. по гр.д. № 2775/2014 г. на ВКС, III г.о.; Решение № 88/27.06.1967 г. по гр.д. № 66/1967 г. на ВС, ОСГК.

тор взискател в обикновения смисъл на думата, нито възбрана, наложена за обезпечение на вземане на кредитора, а и не могат да се връчват покани за доброволно изпълнение поради липса на длъжник или длъжими от страните изпълнения. Че публичната продан е начин за реализиране на правото на делба, а не способ за принудително изпълнение, се застъпва и в практиката на контрол-отменителните инстанции в страната¹³.

Мисля, че издаването на изпълнителния лист въз основа на влязлото в сила конститутивно решение по чл. 348 ГПК, което не е сред изпълнителните основания по чл. 404 ГПК, не е свързано с бъдещи вземания на съделителите за припадащата им се равностойност от вещта, обект на проданта. В случая то е необходимо поради обстоятелството, че съдебният изпълнител не би могъл да пристъпи към публична продан въз основа на представен препис от решението.

Най-сетне, не всички общи правила на изпълнителното производство могат да намерят съответно приложение. Чисто граматическото тълкуване на чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК например води до извода, че институтът на перемпцията важи само за същинското изпълнително производство. Впрочем и в производството по съдебна делба се възприема, че не е изцяло приложима т.нар. „съдебна перемпция“ по чл. 231, ал. 1 ГПК – съдът не може да прекрати производството (освен в частта относно заявените претенции по сметки), ако е налице влязло в сила решение за допускане на делбата: 1) съделителите не могат да искат повторно допускане на делбата, която вече е допусната (решението се ползва със сила на пресъдено нещо), и 2) защото с решението за допускане на делбата още не е реализирано правото на съсобствениците за прекратяване на съсобствеността, а те по силата на чл. 34, ал. 1 ЗС, респективно чл. 69, ал. 1 ЗН, не могат да бъдат задължени да останат неделени¹⁴.

¹³ Вж. например Решение № 16854/18.09.2014 г. по в.гр.д. № 10733/2014 г. на СГС.

¹⁴ Вж. Решение № 2408/23.08.1982 г. по гр.д. № 1854/82 г. на ВС, I г.о.

3.2. Застъпеното разбиране е от **значение** и за **разноските между съделителите** – чл. 79, ал. 1 ГПК ли ще се прилага, или чл. 355 ГПК? Понеже не са класически кредитори и длъжници, съответно взискатели и ответници по изпълнението, би следвало приложение да намери нормата на чл. 355 ГПК. Съгласно възприетото в практиката на Върховния касационен съд становище разноските включват заплатените такси за свидетели, вещи лица, снабдяване с писмени доказателства и други съдопроизводствени действия по повод ликвидирани на съсобствеността, като правилата за присъждане на разноски по чл. 78 ГПК, които включват възнаграждение за един адвокат, намират приложение в делбеното производство само във връзка с предявени претенции по сметки¹⁵. В този смисъл се подчертава, че при липса на оспорване на правата на съделителите и при липса на спор за способа за извършване на делбата, всеки съделител понася сам направените разноски за процесуално представителство от адвокат¹⁶. Особеност има в случаите на назначен особен представител на някой от съделителите – въпреки че се поемат първоначално от насрещната страна (тъй като са необходими за движението на делбеното дело), разноските за възнаграждението на назначения особен представител се понасят само и единствено от представлявания¹⁷.

Възниква резонният въпрос – допустимо ли е **присъединяването** по право, включително и за дължимите от отделния съделител публични държавни вземания (чл. 458 ГПК), и присъединяване на кредитори срещу отделните съделители (чл. 456 ГПК) в рамките на заведеното производство. Вярно е, че в практиката все пак се присъединяват данъците за недвижимия имот, ползващи се с право на предпочитително удовлетворение – чл. 136,

¹⁵ Вж. Определение № 681/18.12.2015 г. по ч.гр.д. № 5778/2015 г. на ВКС, III г.о., както и Определение № 335/01.07.2015 г. по ч.гр.д. № 2020/2015 г. на ВКС, I г.о.

¹⁶ Вж. Определение № 167/14.06.2016 г. по ч.гр.д. № 1727/2016 г. на ВКС, I г.о., както и Определение № 177/12.03.2015 г. по ч.гр.д. № 657/2015 г. на ВКС, IV г.о.

¹⁷ Така изрично Определение № 681/18.12.2015 г. по ч.гр.д. № 5778/2015 г. на ВКС, III г.о.

ал. 1, т. 2 ЗЗД. Това юридическо действие е донякъде огледално отражение на нормата на чл. 264, ал. 1 ДОПК. Ако такова присъединяване на кредитори с парични вземания обаче е изначално допустимо, кредиторът на отделния съделител, присъединил се например по реда чл. 456, ал. 2 във вр. с ал. 1 ГПК, ще участва в общото разпределение само за сумата, която се припада на неговия длъжник. При положение че ще разполага с процесуално право на жалба срещу разпределението, блокирайки изплащането на сумите и за останалите, има ли правен *интерес* такъв кредитор вместо това да наложи запор върху тази сума? Комплицирано би било и разпределението по чл. 495 ГПК, ако такъв възискател на отделен съделител пожелае да участва в публичната продан на неподелеяемия имот.